

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ – ПЛАТНИКА ЄДИНОГО ПОДАТКУ

У ТРИНАДЦЯТОМУ НОМЕРІ «ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ» ЗА ЦЕЙ РІК МИ ВЖЕ ПУБЛІКУВАЛИ МАТЕРІАЛ, ПРИСВЯЧЕНИЙ СПОСОБАМ ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ПОДАТКОВІЙ ЗВІТНОСТІ, А ТОЧНІШЕ – В ДЕКЛАРАЦІЇ ПЛАТНИКА ЄДИНОГО ПОДАТКУ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ – ПІДПРИЄМЦЯ. ЦЬОГО РАЗУ РОЗКРИЄМО ДАНУ ТЕМУ В РОЗРІЗІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ. ОТЖЕ, ПРО НЮАНСИ ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК В ДЕКЛАРАЦІЇ ПЛАТНИКА ЄДИНОГО ПОДАТКУ – ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ, А ТАКОЖ ПРО ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ПРИ ЦЬОМУ ШТРАФІВ ТА ПЕНІ, ЧИТАЙТЕ У НАШІЙ СТАТТІ.

У підготовці матеріалу брав участь Ігор Кушнар'єв, голова Громадської колегії з питань боротьби з корупцією Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння правовій діяльності».

Порядок виправлення помилок у поданій платником податку податковій декларації з єдиного податку визначено ст. 50 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (далі – ПКУ).

Згідно з п. 50.1 ст. 50 ПКУ, існує декілька способів виправити помилки в декларації з єдиного податку:

- подати уточнюючий розрахунок до декларації;
- подати податкову декларацію з уточненими показниками за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були самостійно виявлені.

Крім того, Податковим кодексом передбачено, що помилки в податковій звітності з єдиного податку можуть бути виправлені також шляхом подачі податкової декларації зі статусом «звітна нова», але цим способом можна скористатися тільки в тому випадку, якщо строк подачі декларації ще не минув.

ПОДАЧА УТОЧНЮЮЧОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ

Відповідно до п. 50.1 ст. 50 ПКУ, якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених ст. 102 ПКУ) платник податків самостійно виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації, він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації. Таким чином, шляхом подачі уточнюючого розрахунку можна виправити помилки не пізніше закінчення 1095-го дня, що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації з єдиного податку з невірними даними, а якщо така податкова декларація була надана пізніше, – за днем її фактичного подання (п. 102.1 ст. 102 ПКУ). Слід зауважити, що у разі подання платником податку уточнюючого розрахунку до податкової декларації 1095 днів відраховуватимуться з дня подання такого уточнюючого розрахунку.

Зазначимо ще один важливий нюанс: в одній уточнюючій декларації можна виправити помилки тільки одного звітного періоду. Якщо помилки було

допущено в кількох деклараціях, платник має подати окремі уточнюючі декларації до кожної з них.

Уточнююча декларація подається за формою декларації, чинною на час подання такого розрахунку. Так, у 2013 році декларація подається за формою податкової декларації платника єдиного податку – юрособи, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 21.12.2011 р. № 1688 (далі – Наказ № 1688) та викладеною у новій редакції згідно з наказом Міністерства фінансів України «Про внесення змін до форм податкових декларацій платника єдиного податку, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 21 грудня 2011 року № 1688» від 07.11.2012 р. № 1159. Уточнююча декларація платника єдиного податку – юрособи заповнюється так само, як і звичайна, але з деякими особливостями.

1. У полі «Порядковий №» вказується цифровий номер декларації (послідовно наростаючим числом від кількості поданих відповідних декларацій за рік). Враховуються всі декларації, у тому числі уточнюючі.

2. Навпроти рядка «уточнююча» поля 1 «Тип податкової декларації» розділу I «Загальні відомості» декларації проставляємо відмітку (X).

3. У полі 2 «Група платника єдиного податку» того ж розділу вказуємо групу єдиного податку, на якій підприємство перебувало у періоді, що виправляється.

4. Зверніть увагу, що поле 3 «Податковий (звітний) період» розділу «Загальні відомості» у разі подання уточнюючої декларації не заповнюється.

5. У полі 4 «Податковий (звітний) період, що уточнюється» розділу I податкової декларації платника єдиного податку – юрособи зазначається звітний (податковий) період, за який подається уточнююча декларація.

6. Основну частину декларації платника єдиного податку – юрособи заповнюємо за загальними правилами з правильними показниками, тобто так само, як ми заповнювали б декларацію, без помилок. Результат виправлення помилки – сума заниженого податкового зобов'язання, штраф і пеня зазначаються у розділі «Самостійне виявлення помилок».

Розділ «Самостійне виправлення помилок» декларації підлягає обов'язковому заповненню при виправленні помилок в декларації платника єдиного податку – юрособи при подачі як уточнюючої так і поточної декларації. Однак

тут є певні нюанси, про які слід знати платнику податків.

Так, дані до розділу «Самостійне виправлення помилок» **уточнюючої декларації** податника єдиного податку – юрособи вносимо з урахуванням наступного.

Для платників єдиного податку 4-ї групи	Для платників єдиного податку 6-ї групи
1	2
Рядок 10 «Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 9² декларації, що уточнюється)³». Вказується невірно зазначена сума єдиного податку, яка уточнюється. У цей рядок переноситься інформація з рядка 9 декларації, заповненої з помилкою	Рядок 25 «Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 24² декларації, що уточнюється)³». Вказується невірно зазначена сума єдиного податку, яка уточнюється. У цей рядок переноситься інформація з рядка 24 декларації, заповненої з помилкою
Рядок 11 «Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 9 – р. 10, якщо р. 9 > р. 10, або р. 11 (сумарядків 11) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації)⁴». Заповнюється в тому випадку, якщо виникає позитивна різниця між показниками сум рядка 9 «Сума єдиного податку до сплати за податковий (звітний) квартал (р. 7 – р. 8)» та рядка 10 «Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 9² декларації, що уточнюється)³», тобто коли показник рядка 9 більший за показник рядка 10. До рядка 11 вписуємо різницю рядків 9 та 10	Рядок 26 «Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 24 – р. 25, якщо р. 24 > р. 25, або р. 11 (сума рядків 11) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації)⁴». Заповнюється в тому випадку, якщо виникає позитивна різниця між показниками сум рядка 24 «Сума єдиного податку до сплати за податковий (звітний) квартал (р. 22 – р. 23)» та рядка 25 «Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 24² декларації, що уточнюється)³», тобто коли показник рядка 24 більший за показник рядка 25. До рядка 26 вписуємо різницю рядків 24 та 25
Рядок 12 «Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 10 – р. 9, якщо р. 10 > р. 9, або р. 12 (сума рядків 12) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації)⁴ (відображається тільки позитивне значення)». Заповнюється тоді, коли показник рядка 10 більший за показник рядка 9. До рядка 12 вписуємо відповідну позитивну різницю рядків 10 та 9	Рядок 27 «Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 25 – р. 24, якщо р. 25 > р. 24, або р. 12 (сума рядків 12) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації)⁴ (відображається тільки позитивне значення)». Заповнюється тоді, коли показник рядка 25 більший за показник рядка 24. До рядка 27 вписуємо відповідну позитивну різницю рядків 25 та 24
Рядок 13 «Сума штрафу в розмірі 3% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «а» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 11 x 3%))». Заповнюється тільки в тому випадку, якщо у декларації заповнений рядок 11. Для того, щоб визначити показник рядка 13, слід показники рядка 11 помножити на 3%*	Рядок 28 «Сума штрафу в розмірі 3% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «а» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 26 x 3%))» (для платників 6-ї групи). Заповнюється тільки в тому випадку, якщо у декларації заповнений рядок 26. Для того, щоб визначити показник рядка 28, слід показники рядка 26 помножити на 3%*
Рядок 14 «Сума штрафу в розмірі 5% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «б» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 11 x 5%))». Прокреслюється	Рядок 29 «Сума штрафу в розмірі 5% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «б» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 26 x 5%))». Прокреслюється

1	2
Рядок 15 «Сума пені (нараховується платником самостійно відповідно до підпункту 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України)». Заповнюється тільки тоді, коли внаслідок помилки у декларації, що уточнюється, було занижено суму податкового зобов'язання	Рядок 30 «Сума пені (нараховується платником самостійно відповідно до підпункту 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України)». Заповнюється тільки тоді, коли внаслідок помилки у декларації, що уточнюється, було занижено суму податкового зобов'язання
Рядок «Додаток(ки) щодо розрахунку податкового зобов'язання податку за минулий(і) період(и)». Прокреслюється	

**Слід зазначити, що згідно з п. 7 підрозд. XX «Перехідні положення» ПКУ за порушення порядку обчислення, правильності заповнення податкових декларацій платника єдиного податку та повноти сплати сум єдиного податку у 2012 році штрафні санкції, в тому числі передбачені п. 50.1 ст. 50 ПКУ, до платників єдиного податку не застосовувалися. А оскільки штрафів не було, то і при виправленні помилок, допущених у 2012 році, у рядках 13/28 слід поставити прочерк.*

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК ШЛЯХОМ ПОДАЧІ ЗВІТНОЇ НОВОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ ТА ДЕКЛАРАЦІЇ З УТОЧНЕНИМИ ПОКАЗНИКАМИ

Слід ще раз наголосити, що виправлення допущених помилок шляхом подачі нової звітної декларації можливе тільки тоді, коли граничні строки подання звіту, у якому виявлено помилку, ще не скінчилися.

Абзац другий п. 50.1 ст. 50 ПКУ також передбачає, що платник податків має право не подавати уточнюючий розрахунок, якщо відповідні уточнені показники зазначаються ним у складі податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки було самостійно виявлено. Наприклад, якщо протягом III кварталу платник єдиного податку виявив помилки в декларації за півріччя, він може виправити ці помилки при подачі поточної декларації за три квартали.

Нова звітна та звітна декларації також заповнюються за формою декларації, затвердженою Наказом № 1688.

У разі виправлення самостійно виявлених помилок, що містяться у раніше поданих деклараціях платника єдиного податку шляхом подання звітної чи звітної нової декларації в полі 1 «Тип податкової декларації» розділу I «Загальні відомості» декларації робляться відповідні відмітки (X) навпроти рядків «звітна» чи «звітна нова». У полі 3 «Податковий (звітний) період» розділу I «Загальні відомості» податкової декларації платника єдиного податку – юридичної особи зазначається звітний (податковий) період, за який подається звітна декларація. А ось поле 4 «Податковий (звітний) період, що уточнюється» лишаємо незаповненим.

У разі уточнення показників раніше поданої податкової декларації у складі звітної або звітної нової податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були самостійно виявлені платником податку, він мусить також заповнити додаток до декларації «**Розрахунок податкового зобов'язання єдиного податку за минулий період, що уточнюється**» (далі – Розрахунок), в якому, власне, і проводиться розрахунок та виправлення помилки. Якщо юридична особа – платник єдиного податку не здійснює виправлення

помилки та уточнення показників сум єдиного податку за минулі податкові (звітні) періоди, то і цей додаток до податкової декларації не додається, а відповідні рядки податкової декларації прокреслюються.

Необхідно зауважити, що юридичні особи мають можливість виправити у поточній декларації з єдиного податку помилки кількох звітних періодів. Тоді на кожний період, що уточнюється, складається окремий Розрахунок.

Розглянемо, як правильно заповнити цей документ.

1. У полі «Порядковий №» додатку вказується порядковий номер, що відповідає порядковому номеру декларації. Наприклад, якщо поточна декларація, в якій виправляються помилки, має порядковий номер 3, то і в полі «Порядковий №» додатку до такої декларації слід прописати 3.

2. У полі, де вказується тип декларації, до якої подається додаток (у правому верхньому куті додатка) слід поставити позначку «X», відповідно, навпроти рядка «звітної» або «звітної нової». Крім того, необхідно вказати, за який період подається така звітна (нова звітна) декларація, а також зазначити період, за який виправляються помилки, та групу єдиного податку, в якій працювала юридична особа у періоді, що виправляється.

3. Рядки 1–9 основної частини Розрахунку заповнюються з урахуванням помилки, тобто правильно. Показники зазначаються з врахуванням усіх виправлень та коригувань, якщо такі вже мали місце у цьому періоді.

4. У рядок 10 «Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 97 або р. 9 декларації, що уточнюється)» юридичні особи, які перебувають у 4-й групі платників єдиного податку, переносять, відповідно, показник з рядка 9 декларації, в якій було допущено помилку, а підприємства, що належать до 6-ї групи – показник з рядка 24 декларації.

5. Рядок 11 «Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 9 – р. 10, якщо р. 9 > р. 10)» заповнюється тільки в тому випадку, якщо показник рядка 9 більше показника рядка 10. Платники

єдиного податку 4-ї групи переносять показник цього рядка додатка у рядок 11, а платники 6-ї групи – у рядок 26 декларації з єдиного податку.

6. Рядок 12 «Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 10 – р. 9, якщо р. 10 > р. 9) (відображається тільки позитивне значення)» заповнюється у тому випадку, якщо показник рядка 10 більший за показник рядка 9 додатку. Показник цього рядка платники єдиного податку 4-ї групи переносять у рядок 12, а платники 6-ї групи – у рядок 27 поточної декларації з єдиного податку.

7. Показники рядків 11 всіх Розрахунків та показники рядків 12 усіх Розрахунків сумуються окремо (тобто рядки 11 та 12 не згортаються) і після сумування переносяться до відповідних рядків декларації.

8. Кількість поданих Розрахунків зазначається в кінці поточної декларації в полі «Додаток(ки) щодо розрахунку податкового зобов'язання податку за минулий(і) період(и)».

Дані з Розрахунку згодом переносяться до розділу «Самостійне виявлення помилок» поточної декларації. У випадку виправлення помилки у звітній декларації цей розділ заповнюватиметься наступним чином.

Для платників єдиного податку 4-ї групи	Для платників єдиного податку 6-ї групи
1	2
Рядок 10 «Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 9² декларації, що уточнюється)³». Прокреслюється	Рядок 25 «Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 24² декларації, що уточнюється)³». Прокреслюється
Рядок 11 «Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 9 – р. 10, якщо р. 9 > р. 10, або р. 11 (сума рядків 11) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації)⁴». У рядок переноситься показник рядка 11 Розрахунку «Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 9 – р. 10, якщо р. 9 > р. 10)». При виправленні кількох періодів одночасно у цих рядках декларації вказують суму рядків 11 усіх Розрахунків, які подаються до кожного періоду	Рядок 26 «Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 24 – р. 25, якщо р. 24 > р. 25, або р. 11 (сума рядків 11) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації)⁴». У рядок переноситься показник рядка 11 Розрахунку «Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 9 – р. 10, якщо р. 9 > р. 10)». При виправленні кількох періодів одночасно у цих рядках декларації вказують суму рядків 11 усіх Розрахунків, які подаються до кожного періоду
Рядок 12 «Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 10 – р. 9, якщо р. 10 > р. 9, або р. 12 (сума рядків 12) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації)⁴ (відображається тільки позитивне значення)». До рядка переноситься значення рядка 12 Розрахунку «Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 10 – р. 9, якщо р. 10 > р. 9) (відображається тільки позитивне значення)». При виправленні кількох періодів одночасно у цих рядках декларації вказують суму рядків 12 усіх Розрахунків	Рядок 27 «Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 25 – р. 24, якщо р. 25 > р. 24, або р. 12 (сума рядків 12) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації)⁴ (відображається тільки позитивне значення)». До рядка переноситься значення рядка 12 Розрахунку «Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 10 – р. 9, якщо р. 10 > р. 9) (відображається тільки позитивне значення)». При виправленні кількох періодів одночасно у цих рядках декларації вказують суму рядків 12 усіх Розрахунків
Рядок 13 «Сума штрафу в розмірі 3% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «а» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 11 x 3 %))». Прокреслюється	Рядок 28 «Сума штрафу в розмірі 3% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «а» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 26 x 3 %))». Прокреслюється

1	2
Рядок 14 «Сума штрафу в розмірі 5% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «б» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 11 x 5 %))». Заповнюється тільки тоді, коли заповнений рядок 11 звітної декларації*	Рядок 29 «Сума штрафу в розмірі 5% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «б» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 26 x 5 %))». Заповнюється тільки тоді, коли заповнений рядок 26 звітної декларації*
Рядок 15 «Сума пені (нараховується платником самостійно відповідно до підпункту 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України)». Як і у випадку виправлення помилки шляхом подачі уточнюючого розрахунку, заповнюється тільки тоді, коли внаслідок помилки у декларації, що уточнюється, було занижено суму податкового зобов'язання.	Рядок 30 «Сума пені (нараховується платником самостійно відповідно до підпункту 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України)». Заповнюється тільки тоді, коли внаслідок помилки у декларації, що уточнюється, було занижено суму податкового зобов'язання
Рядок «Додаток(ки) щодо розрахунку податкового зобов'язання податку за минулий(і) період(и)». Вказується кількість аркушів Розрахунків, що додаються до такої декларації	

*При виправленні помилок, допущених у 2012 році, слід поставити прочерк.

ШТРАФ ТА ПЕНЯ ПРИ ВИПРАВЛЕННІ ПОМИЛОК У ДЕКЛАРАЦІЇ З ЄДИНОГО ПОДАТКУ

У даній статті ми неодноразово згадували про фінансові санкції, які чекають на платника податків в тому разі, коли помилка минулих періодів, котра виправляється уточнюючим розрахунком або поточною декларацією, призвела до заниження суми податку, що підлягала сплаті до бюджету. Розглянемо їх детальніше.

Якщо платник податку, який самостійно виявив факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів, виправляє помилку шляхом подання уточнюючого розрахунку, розмір штрафу складає 3% від суми недоплати. Зауважте, що цю суму слід сплатити до подачі уточнюючого розрахунку.

Якщо платник відображає суму недоплати у складі декларації з цього податку, що подається за податковий період, наступний за періодом, у якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання (абзац третій п. 50.1 ст. 50 ПКУ), то штраф складає 5% від суми недоплати. У разі обрання цього способу виправлення помилки штраф сплачується разом з поточними зобов'язаннями з єдиного податку, тобто протягом 10 календарних днів після настання граничного строку подання такої декларації.

Штрафи, визначені у п. 50.1 ст. 50 ПКУ, не застосовуються, якщо після подачі декларації за звітний період платник податків подає нову декларацію з виправленими показниками до закінчення граничного строку подання декларації за такий самий звітний період, а також у випадку виправлення помилки, що не призвела до заниження податкових зобов'язань.

При виправленні самостійно виявлених помилок, які призвели до заниження податкового зобов'язання, на платни-

ка єдиного податку покладається обов'язок сплатити, крім штрафу, ще й пеню, яка нараховується відповідно до підп. 129.1.2 п. 129.1 ст. 129 ПКУ.

Розмір суми пені підприємець розраховує самостійно згідно з рекомендаціями, викладеними в Інструкції про порядок нарахування та погашення пені за платежами, що контролюються органами державної податкової служби, затвердженої наказом Державної податкової адміністрації України від 17.12.2010 р. № 953.

Пеня при самостійному виправленні помилок нараховується із розрахунку 120% річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день заниження грошового зобов'язання за весь період заниження (абзац другий п. 129.4 ст. 129 ПКУ). Днем заниження вважається десятий календарний день, що настає за останнім днем граничного строку подання декларації. Останній день заниження дорівнюватиме даті подання уточнюючого розрахунку та сплаті грошового зобов'язання, визначеного у ньому.

Сума пені розраховується за такою формулою:

$$\text{Пеня} = C_{\text{заниження}} \times K_{\text{заниження}} : K_{\text{рік}} \times O_{\text{НБУ}} \times 1,2, \text{ де:}$$

$C_{\text{заниження}}$ – фактично занижена сума податкового заниження;

$K_{\text{заниження}}$ – кількість днів заниження;

$O_{\text{НБУ}}$ – облікова ставка Національного банку України, що діяла на день заниження податкового зобов'язання;

$1,2$ – коефіцієнт, що дозволяє розрахувати 120% річних $O_{\text{НБУ}}$;

$K_{\text{рік}}$ – кількість днів у календарному році.

Розглянемо порядок виправлення помилок в декларації платника єдиного податку – юридичної особи на конкретних прикладах.

Приклад 1

ТОВ «Фенікс» є платником єдиного податку IV групи (зі ставкою податку 5%). За I квартал 2013 року воно отримало 500 000 грн доходу. Але при заповненні декларації з єдиного податку за відповідний період (I квартал 2013 року) на підприємстві припустилися помилки та вказали замість 500 000 грн тільки 440 000 грн, тож задекларована у рядку 7.2 декларації сума єдиного податку склала 22 000 грн, у той час як правильною є сума у 25 000 грн (відбулося заниження податкового зобов'язання). На ТОВ «Фенікс» помилку виявили у листопаді 2013 року. виправити її вирішили шляхом подачі уточнюючої декларації.

Уточнюючу декларацію подано 06.11.2013 р. Донарахована сума єдиного податку, штраф та пеня були сплачені 05.11.2013 р.

У декларації донараховано суму єдиного податку у розмірі 3000 грн.

Штраф при виправленні помилки шляхом подачі уточнюючого розрахунку розраховується в розмірі 3% від суми недоплати та складає 90 грн (3000 грн x 3%).

Кількість днів заниження становить 169 днів (з 20.05.2013 р. (граничний строк сплати єдиного податку за I квартал 2013 року) по 04.11.2013 р. включно. Ставка НБУ на день заниження (20.05.2013 р.) – 7,5%. Відповідно, сума пені дорівнює:

$$3000 \text{ грн} \times 169 \text{ днів} : 365 \text{ днів} \times 7,5 \% : 100\% \times 1.2 = 125,01 \text{ грн.}$$

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

21 грудня 2011 року № 1688

(у редакції наказу Міністерства фінансів України від 07 листопада 2012 року № 1159)

Відмітка про одержання
(штамп органа Державної податкової служби)

Податкова декларація платника єдиного податку – юридичної особи													порядковий № за рік*							
													3							
I. Загальні відомості																				
Тип податкової декларації																				
1	звітна			звітна нова			x			уточнююча			довідково**							
Група платника єдиного податку																				
2	I квартал	IV гр.	VI гр.	II квартал	IV гр.	VI гр.	III квартал	IV гр.	VI гр.	IV квартал	IV гр.	VI гр.	2	0	1	3	року			
													2				0			
3																				
податковий (звітний) період (не зазначається у разі подання уточнюючої декларації):																				
I квартал			півріччя			три квартали			рік			місяць**		2	0		року			
4																				
податковий (звітний) період, що уточнюється (зазначається у разі подання уточнюючої декларації):																				
I квартал		x		півріччя (II квартал***)		три квартали (III квартал***)		рік (IV квартал***)				2		0			року			

<...>

II. Розрахунок податкового зобов'язання для платників єдиного податку IV групи

Показники	Код рядка	Сума (грн. коп.)
1	2	3
Загальна сума доходу за податковий (звітний) період (р. 2 + р. 3 + р. 4 + р. 5 + р. 6)	1	500 000,00
Сума доходу за податковий (звітний) період, що оподатковується за ставкою 3%	2	-
Сума доходу за податковий (звітний) період, що оподатковується за ставкою 5%	3	500 000,00
Сума доходу, що перевищує обсяг доходу, визначений підпунктом 4 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України	4	-
Сума доходу, отриманого при застосуванні іншого способу розрахунків, ніж зазначені у главі 1 розділу XIV Податкового кодексу України	5	-
Сума доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права застосувати спрощену систему оподаткування	6	-
Сума єдиного податку за податковий (звітний) період (р. 7.1 + р. 7.2 + р. 7.3)	7	25 000,00
Сума єдиного податку за ставкою 3% (р. 2 x 3%)	7.1	-
Сума єдиного податку за ставкою 5% (р. 3 x 5%)	7.2	25 000,00
Сума єдиного податку, що обчислюється у подвійному розмірі ставки (р. 4 + р. 5 + р. 6) x () % ¹	7.3	-

Показники	Код рядка	Сума (грн. коп.)	
1	2	3	
Сума єдиного податку за минулий податковий (звітний) період (р. 72 декларації за минулий податковий (звітний) період)	8	-	
Сума єдиного податку до сплати за податковий (звітний) квартал (р. 7 – р. 8)	9	25 000,00	
Самостійне виявлення помилок			
Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 92 декларації, що уточнюється) ³	10	22 000,00	
Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 9 – р. 10, якщо р. 9 > р. 10, або р. 11 (сума рядків 11) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації) ⁴	11	3 000,00	
Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 10 – р. 9, якщо р. 10 > р. 9, або р. 12 (сума рядків 12) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(й) у складі звітної або звітної нової податкової декларації) ⁴ (відображається тільки позитивне значення)	12	-	
Сума штрафу в розмірі 3% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «а» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 11 x 3%))	13	90,00	
Сума штрафу в розмірі 5% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «б» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 11 x 5%))	14	-	
Сума пені (нараховується платником самостійно відповідно до підпункту 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України)	15	125,01	
Додаток(ки) щодо розрахунку податкового зобов'язання податку за минулий(і) період(и)	на	-	арк.
Доповнення до податкової декларації (заповнюється і додається відповідно до пункту 46.4 статті 46 глави 2 розділу II Податкового кодексу України)	на	-	арк.

¹ Ставка єдиного податкузначається платником самостійно (6% або 10%).

² У рядках 8 і 10 відображаються дані, відповідно, рядків 7 і 9 для податкових (звітних) періодів після набрання чинності Законом № 4014-VI.

³ Заповнюється у разі подання уточнюючої декларації, що містить виправлені показники.

⁴ Заповнюється у разі подання уточнюючої декларації, що містить виправлені показники, та/або у разі уточнення показників раніше поданої податкової декларації у складі звітної або звітної нової податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були самостійно виявлені платником податку.

Приклад 2

Умови аналогічні першому прикладу, але цього разу ТОВ «Фенікс» вирішило виправити помилку у поточній декларації з єдиного податку за три квартали 2013 року. При цьому дохід підприємства за II квартал 2013 року складає 3000 000 грн, а за III квартал – 250 000 грн. Єдиний податок за III квартал 2013 року було сплачено 15 листопада 2013 року.

Штраф при виправленні помилки у складі поточної декларації становить 5% від суми недоплати та складає, відповідно, 150 грн (3000 грн x 5%).

Кількість днів заниження становить 179 днів (з 20.05.2013 р. по 14.11.2013 р. включно). Ставка НБУ на день заниження (20.05.2013 р.) – 7,5%. Відповідно, сума пені дорівнює:

3000 грн x 179 днів : 365 днів x 7,5 % : 100% x 1.2 = 132,41 грн.

Забезпечуємо підтримку ваших інтересів

**ВГО «Асоціація сприяння
правовій діяльності»**

АСПД

тел.: (048) 711-76-28
e-mail: aspdpp@ukr.net
www.aspd.com.ua

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

21 грудня 2011 року № 1688

(у редакції наказу Міністерства фінансів України

від 07 листопада 2012 року № 1159)

Відмітка про одержання
(штамп органа Державної податкової служби)

Податкова декларація платника єдиного податку – юридичної особи											порядковий № за рік*						
											3						
I. Загальні відомості																	
Тип податкової декларації																	
1	x	звітна		звітна нова		уточнююча		довідково**									
Група платника єдиного податку																	
2	I квартал	IV гр. x	VI гр.	II квартал	IV гр. x	VI гр.	III квартал	IV гр. x	VI гр.	IV квартал	IV гр.	VI гр.	2	0	1	3	року
3	податковий (звітний) період (не зазначається у разі подання уточнюючої декларації):																
	I квартал		півріччя		три квартали	x	рік		місяць**	2	0	1	3	року			
4	податковий (звітний) період, що уточнюється (зазначається у разі подання уточнюючої декларації):																
	I квартал		півріччя (II квартал***)		три квартали (III квартал***)		рік (IV квартал***)			2	0			року			

<...>

II. Розрахунок податкового зобов'язання для платників єдиного податку IV групи

Показники	Код рядка	Сума (грн. коп.)
1	2	3
Загальна сума доходу за податковий (звітний) період (р. 2 + р. 3 + р. 4 + р. 5 + р. 6)	1	1 050 000,00
Сума доходу за податковий (звітний) період, що оподатковується за ставкою 3%	2	-
Сума доходу за податковий (звітний) період, що оподатковується за ставкою 5%	3	1 050 000,00
Сума доходу, що перевищує обсяг доходу, визначений підпунктом 4 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України	4	-
Сума доходу, отриманого при застосуванні іншого способу розрахунків, ніж зазначені у главі 1 розділу XIV Податкового кодексу України	5	-
Сума доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права застосувати спрощену систему оподаткування	6	-
Сума єдиного податку за податковий (звітний) період (р. 7.1 + р. 7.2 + р. 7.3)	7	52 500,00
Сума єдиного податку за ставкою 3% (р. 2 x 3%)	7.1	-
Сума єдиного податку за ставкою 5% (р. 3 x 5%)	7.2	52 500,00
Сума єдиного податку, що обчислюється у подвійному розмірі ставки (р. 4 + р. 5 + р. 6) x () % ¹	7.3	-
Сума єдиного податку за минулий податковий (звітний) період (р. 72 декларації за минулий податковий (звітний) період)	8	40 000,00
Сума єдиного податку до сплати за податковий (звітний) квартал (р. 7 – р. 8)	9	12 500,00
Самостійне виявлення помилок		
Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 92 декларації, що уточнюється) ³	10	-
Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 9 – р. 10, якщо р. 9 > р. 10, або р. 11 (сума рядків 11) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(ї) у складі звітної або звітної нової податкової декларації) ⁴	11	3000,00
Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 10 – р. 9, якщо р. 10 > р. 9, або р. 12 (сума рядків 12) додатка(ів) до декларації у разі уточнення показників раніше поданої(их) податкової(их) декларації(ї) у складі звітної або звітної нової податкової декларації) ⁴ (відображається тільки позитивне значення)	12	-
Сума штрафу в розмірі 3% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «а» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 11 x 3%))	13	-
Сума штрафу в розмірі 5% від суми недоплати (нараховується платником відповідно до підпункту «б» пункту 50.1 статті 50 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (р. 11 x 5%))	14	150,00
Сума пені (нараховується платником самостійно відповідно до підпункту 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України)	15	132,41
Додаток(ки) щодо розрахунку податкового зобов'язання податку за минулий(і) період(и)	на	1 арк.
Доповнення до податкової декларації (заповнюється і додається відповідно до пункту 46.4 статті 46 глави 2 розділу II Податкового кодексу України)	на	- арк.

<...>

Додаток¹
до податкової декларації платника
єдиного податку – юридичної особи

Порядковий № 3
(відповідає порядку номеру за рік,
зазначеному у податковій декларації)

х	звітної	за
	звітної нової	

I квартал		півріччя		три квартали		рік					2	0	1	3	року	
РОЗРАХУНОК² податкового зобов'язання єдиного податку за минулий період, що уточнюється																
I квартал	IV гр. х	VI гр.	півріччя (II квартал ³)	IV гр.	VI гр.	три квартали (III квартал ³)	IV гр.	VI гр.	рік (IV квартал ³)	IV гр.	VI гр.	2	0	1	3	року

Показники	Код рядка	Сума (грн. коп.)
1	2	3
Загальна сума доходу за податковий (звітний) період (р. 2 + р. 3 + р. 4 + р. 5 + р. 6)	1	500 000,00
Сума доходу за податковий (звітний) період, що оподатковується за ставкою ___ % ⁴	2	–
Сума доходу за податковий (звітний) період, що оподатковується за ставкою _5_ % ⁴	3	500 000,00
Сума доходу, що перевищує обсяг доходу, визначений підпунктом 4 або 6 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України ⁵	4	–
Сума доходу, отриманого при застосуванні іншого способу розрахунків, ніж зазначені у главі 1 розділу XIV Податкового кодексу України	5	–
Сума доходу, отриманого від здійснення видів діяльності, які не дають права застосувати спрощену систему оподаткування	6	–
Сума єдиного податку за податковий (звітний) період (р. 7.1 + р. 7.2 + р. 7.3)	7	25 000,00
Сума єдиного податку за ставкою ___ % ⁴ (р. 2 x ___ % ⁴)	7.1	–
Сума єдиного податку за ставкою _5_ % ⁴ (р. 3 x _5_ % ⁴)	7.2	25 000,00
Сума єдиного податку, що обчислюється у подвійному розмірі ставки (р. 4 + р. 5 + р. 6) x (___) % ⁶	7.3	–
Сума єдиного податку за минулий податковий (звітний) період (р. 7 ⁷ цього додатка або р. 7 декларації за минулий податковий (звітний) період)	8	–
Сума єдиного податку до сплати за податковий (звітний) квартал (р. 7 – р. 8)	9	25 000,00
Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється, усього (р. 9 ⁷ або р. 9 декларації, що уточнюється)	10	22 000,00
Сума єдиного податку (недоплата), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 9 – р. 10, якщо р. 9 > р. 10)	11	3000,00
Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (р. 10 – р. 9, якщо р. 10 > р. 9) (відображається тільки позитивне значення)	12	–

<...>

О. Чекановська

ВИКОРИСТАНІ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

ПКУ – Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.

Наказ № 1688 – наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку» від 21.12.2011 р. № 1688.

Інструкція № 953 – Інструкція про порядок нарахування та погашення пені за платежами, що контролюються органами державної податкової служби, затверджена наказом Державної податкової адміністрації України від 17.12.2010 р. № 953.